PARTIJPROGRAMMA

1. Verklaring

Op basis van de beginselverklaring van de Rooms Katholieke Partij Nederland is het navolgende partijprogramma ontwikkeld.

- 2. Algemene Zaken, Staatkundige Zaken en Justitie.
- 2.1. De wettige overheid regeert bij de gratie Gods; zij zal derhalve nimmer wetten mogen uitvaardigen of maatregelen mogen nemen, die strijdig zijn met de geboden Gods.
- 2.2.1. Een evenredige volksvertegenwoordiging verdient in onze samenleving de voorkeur. Deze biedt tevens betere waarborgen voor een daadwerkelijke belangstelling van de kiezers.
- 2.2.2. Te grote gemeenten moeten worden voorkomen voor zover dat mogelijk is. De afstand tussen bestuurders en bestuurden wordt te groot, als de gemeenten een te grote omvang aannemen. Voorts nemen in te grote gemeenten de kansen toe dat de plaatselijke belangen niet in voldoende mate harmonisch kunnen worden behartigd.
- 2.3. Openbare orde, rust en veiligheid vormen de basis voor het welzijn van de bevolking, alsmede voor de welvaart.
- 2.3.1. Het politie-apparaat is onmisbaar in onze samenleving, waarin vele belangen gewaarborgd dienen te worden. Daarom dient een grote zorg besteed te worden aan de opleiding, duidelijke bevoegdheden en goede salariëring.
- 2.3.2. Aangezien de overheid regeert bij de gratie Gods, dient zij zich in te spannen in het belang van het heil van de bevolking, uitgaande van de geboden Gods, die immers tot heil van de gehele mensheid en iedere mens afzonderlijk strekken.
- 2.3.3. De misdaad dient met alle mogelijke en geoorloofde middelen te worden voorkomen en bestreden. In dit opzicht hebben de ouders en andere vormende instituten met betrekking tot de jeugd een waardevolle preventieve taak.
- 2.3.4. Het toekennen van straf voor begane misdrijven en overtredingen dient te worden aanvaard als herstel van geschonden verhoudingen. Deze straffen dienen tevens een zinvolle voorbereiding te betekenen op de terugkeer in de samenleving.
- 2.4. In verband met Suriname en de Nederlandse Antillen rust op ons de taak, ten spoedigste deze rijksdelen tot ontwikkeling te brengen. Op de eerste plaats moet daarbij aandacht worden besteed aan het onderwijs als basis voor elke verdere ontwikkeling. Bij een goed functioneren van het onderwijs behoeven de jon-

geren uit deze rijksdelen hun geboorteland niet meer te verlaten voor hun studie. Blijvende industrieën en andere bedrijven behoren in deze rijksdelen gevestigd te worden. De landbouw – vooral citrusvruchten – moet verder worden ontwikkeld. Aangezien het voornaamste emigratiemotief wordt gevormd door de werkloosheid, dient werkgelegenheid geschapen te worden.

Ook als er een volledige zelfstandigheid tot stand is gekomen, zullen wij – gezien de historische banden – ons verplicht weten goede contacten te onderhouden.

3. Volksgezondheid, Maatschappelijk Werk, Culturele Zaken en Recreatie. De overheid dient behulpzaam te zijn bij het verkrijgen en behouden van een

behoorlijk bestaan.

Bij de uitvoering van sociale wetten en voorzieningen dienen effectieve – zoveel mogelijk preventieve – controlemaatregelen toegepast te worden ter voorkoming van misbruik van bedoelde sociale wetten en voorzieningen.

3.1. Op grond van de authentieke leer van de H. Roomse Kerk waarop onze be-

ginselverklaring steunt, is het huwelijk onontbindbaar.

Het gezin is de meest natuurlijke en daardoor ook de meest effectieve organisatie in ons maatschappelijk bestel, waar de opvoeding van de kinderen kan worden gerealiseerd. Uit dezen hoofde alleen reeds dient het gezin zo goed mogelijk moreel en materieel beschermd en beveiligd te worden tegen activiteiten, die het gezin als eenheid van opvoeding en vorming ondermijnen.

3.1.1. Een optimale opvang en begeleiding zal gegeven moeten worden aan de ongehuwde moeder. In dit kader willen wij alles in het werk stellen, mede met het

oogmerk de adoptiemogelijkheden te verruimen.

3.1.2. De overheid dient ,indien dit enigszons mogelijk is, maatregelen te nemen, waardoor kan worden bevorderd, dat voogdijkinderen op zo kort mogelijke termijn in pleeggezinnen kunnen worden opgenomen, zulks uitgaande van onze onder 3.1. gegeven waardering van het gezin. Het gezinsleven zal juist aan deze kinderen een compensatie kunnen bieden voor hetgeen zij uit anderen hoofde moeten missen.

De voogdijverenigingen dienen een constructief contact met de pleeggezinnen

te onderhouden.

3.1.3. Het is alleen reeds uit hoofde van de door God aan de mensen gegeven opdracht onaanvaardbaar dat abortus provocatus op enigerlei wijze zou worden gelegaliseerd. Abortus provocatus is voor ons dan ook onaanvaardbaar. Dit wil echter niet zeggen, dat wij geen oog zouden hebben voor degenen, die als gevolg van zwangerschap in nood verkeren.

Aan hen die "ongewenst" zwanger zijn, dient materieel en immaterieel hulp en bijstand te worden verleend, zulks met de doelstelling de belangen van de desbetreffende vrouw te behartigen en het leven van het ongeboren kind te beschermen. Mede met het oog op het menselijk leven, dat reeds in de moederschoot als "ongewenst" wordt beschouwd, zullen op de belangen van het kind adoptiemogelijkheden verruimd en de adoptieprocedures versneld dienne te worden.

3.1.4. Onder 3.1.3. hebben wij de plicht onder woorden gebracht met betrek-

king tot de beveiliging van het ongeboren leven.

Ook voor het bestaande leven dient een groot respect opgebracht te worden. Uit dezen hoofde zullen wij dan ook alles in het werk stellen, waardoor het bestaande menselijk leven zo goed mogelijk wordt verzorgd en gerespecteerd. Wij zullen dan ook krachtig strijden tegen elke vorm van bekorting van het menselijk leven, zelfs als dat menselijk leven – naar menselijke maatstaven gemeten – minder of geen waarde zou bezitten voor onze samenleving.

3.1.5. Het al dan niet vrijwillig wegnemen van het voortplantingsvermogen bij man of vrouw is zedelijk niet geoorloofd. Activiteiten op dit terrein zullen dan

ook krachtig worden bestreden.

3.1.6. Zedenkwetsende en zedenbedervende lectuur, woord en afbeelding, moet als strijdig met de natuurwet en schadelijk voor het heil van de mensengemeenschap met alle geoorloofde middelen worden bestreden.

3.2. De grootste aandacht moet worden besteed aan de preventieve gezond-

heidszorg.

Op de scholen dient belangstelling te worden gewekt voor de waarde van de berzorgende beroepen. Bij de opleiding van verpleegkundigen dient een ruime plaats gegeven te worden aan de ideële zijde van dit beroep.

3.2.1. Als schadelijk voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid dient het druggebruik met kracht te worden bestreden. Er zal streng opgetreden moeten worden tegen handelaren en gebruikers. Voorts dienen inrichtingen, die ontwen-

ning beogen, te worden gesteund.

3.3. Voor het cultuurbeleid gelden de maatssaven van de christelijke zedelijkheidswetten. De overheid mag geen subsidiebeleid voeren, dat deze criteria in gevaar brengt. Vooral ten aanzien van communicatiemedia dient streng te worden toegezien, dat de geestelijke volksgezondheid niet wordt geschaad door Godslasterlijke of zedenkwetsende programma's, verslagen e.d. Met de belastinggelden mag nimmer worden gesubsidieerd wat strijdig is met de christelijke opvattingen.

3.4. Fluoridering van drinkwater wijzen wij af, aangezien men niet tegen zijn wil gedwongen mag worden het te gebruiken, afgezien van andere wettelijke bezwaren.

4. Onderwijs en wetenschappen.

Wij willen onze jonge mensen een optimale vorm van onderwijs geven, dat hen vaktechnisch en mentaal geschikt maakt voor het ambt of beroep, dat zij gaan uitoefenen. De beste wijze om arbeidsvreugde te verwerven is een all-round opleiding, gekoppeld aan een mentale vorming.

De vrijheid van onderwijs dient gewaarborgd te blijven, alsmede de volledige

gelijkstelling van het openbaar en bijzonder onderwijs.

4.1. Bij alle vormen van onderwijs moet de gezagsverhouding: bestuur-leer-kracht-leerling, op een effectieve wijze tot zijn recht komen. Dit is noodzakelijk voor goede studieresultaten en voor de vorming tot Nederlandse staatsburgers, die bereid en in staat zijn verwantwoordelijkheid te dragen. Het juiste bestuur en de goede leerkracht zullen hier ruimte geven voor overleg naar leeftijd, ontwikkeling en mentale instelling.

4.1.1. De ouders hebben het alleenrecht, doch ook de strenge plicht hun kinderen sexuele voorlichting te geven. Onder geen voorwaarde zal het kunnen wor-

den toegestaan, dat de school dit recht en deze plicht overneemt.

4.1.2. Naar onze opvatting dient aan hen, die bevoorrecht zijn met goede verstandelijke vermogens – indien de desbetreffende kandidaten voldoende geëngageerd zijn – de gelegenheid gegeven te worden wetenschappelijk ondrewijs te volgen. Wij willen daartoe als gemeenschap grote offers brengen, aangezien zij in de toekomst onze gemeenschap in gewichtige taken zullen moeten dienen. De voorwaarde is echter, dat zij zich optimaal inzetten. Wij steunen de instelling van studiebeurzen. Zelfs willen wij premies beschikbaar stellen aan diegenen, die uitstekende studieresultaten behalen of de studie binnen kortere tijd voltooien.

4.1.3. Het is dringend gewenst, dat de efficiency van het onderwijs zoveel mo-

gelijk wordt bevorderd.

4.2. Er behoort een nauwkeurig omschreven leerplan ontwikkeld te worden met betrekking tot het vak "maatschappijleer", zulks met de doelstelling een mens-

waardige ontplooiïng van het individu mogelijk te maken.

- 4.3. In het belang van een goed onderwijs is het noodzakelijk, dat de twee lesuren, welke aan het middelbaar onderwijs werden onttrokken en waardoor vooral de leerlingen van de brugklassen worden gedupeerd, wederom worden toegevoegd aan het studiepakket. Het maximale aantal leraarsuren dient derhalve te worden verhoogd van 37 naar 39.
  - 5. Sociaal-economisch beleid.
  - 5.1. Het bedrijfsleven behoort zich in principe vrijelijk te kunnen ontwikkelen.
- 5.1.1. Daar waar een snellere groei van de werkgelegenheid noodzakelijk is, dienen gunstige vestigingsfactoren geëffectueerd te worden. Hierbij dient o.a. zorg gedragen te worden voor goede aan- en afvoerwegen, een goede infrsatructuur, doch tevens dient de werklust te worden bevorderd.
  - 5.1.2. Door overheidsmaatregelen dient te worden voorkomen, dat bedrijven

wegtrekken, zeker als dit gevaren met zich brengt voor de werkgelegenheid ter plaatse.

5.1.3. Oneerlijke concurrentie en zgn. harde verkoopmethoden wijzen wij af.

5.2. Het loon- en prijsbeleid dient zodanig te worden opgebouwd, dat de zgn. loon-prijsspiraal, welke de muntontwaarding bevordert, wordt voorkomen. Wel dient zorg gedragen te worden voor een rechtvaardige beloning, afgestemd op de productiviteit. Een rendabele exploitatie van bedrijven dient zoveel mogelijk veilig gesteld te worden.

5.2.1. De loonvorming behoort in beginsel tot de verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers. Wanneer de belangen van de nationale economie niet op de juiste wijze of onvoldoende worden behartigd, zal de overheid in het loon-

en prijsbeleid regelend moeten optreden.

5.3. Het verschijnsel van de zogenaamde gastarbeid dient grondig bestudeerd te worden met betrekking tot alle daaraan verbonden facetten en daaruit voortvloeiende consequenties.

5.4. Indien enig bedrijf van landbouw of visserij faciliteiten behoeft, behoort

dit er niet toe te leiden, dat dit bedrijf aan banden wordt gelegd.

5.4.1. Met steun van de overheid dient een rendabele onderneming voor landbouw, veeteelt of visserij behouden te blijven. Veel aandacht moet worden besteed aan de uitvoer van de door deze bedrijven voortgebrachte producten.

- 5.5. In verband met ons leefklimaat dienen van overheidswege maatregelen te worden getroffen, teneinde de verontreiniging van bodem, water en lucht tegen te gaan dan wel te voorkomen. Een goede voorlichting op zo breed mogelijk terrein is noodzakelijk, opdat alle inwoners wordt gewezen op de grote waarde van een gezond en hygiënisch milieu. Zoveel mogelijk dienen maatregelen te worden genomen en projecten te worden ontwikkeld, teneinde het evenwicht waar dit is verstoord te herstellen.
- 5.6. De overheid dient over voldoende financiële mogelijkheden en middelen te beschikken, opdat zij de haar opgedragen taak naar behoren kan vervullen.
- 5.6.1. Op de overheidsuitgaven dient een streng toezicht te worden uitgeoefend zowel preventief als repressief. In het belang van het doen van verantwoorde uitgaven en ter voorkoming van verkwistingen als gevolg van onverantwoorde bestedingen is een afdoende preventieve controle op de bewaking van de verleende kredieten noodzakelijk. Voorts dient, waar mogelijk, de efficiency te worden bevorderd.
- 5.6.2. Een verzwaring van de belastingdruk moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Mogelijkheden moeten worden onderzocht, teneinde te kunnen geraken tot een verlichting van de belastingen, o.a. middels een doelmatige aanwending van de beschikbare middelen.
- 5.7. De bejaardentehuizen en -oorden behoren doelmatig te worden gesubsidieerd, zodanig, dat daardoor voor elke bejaarde redelijke pension- en huurprijzen ontstaan. Dit heeft tot gevolg, dat de bejaarden in staat worden gesteld, hun gevoel van eigenwaarde te behouden, aangezien in de situatie de bejaarden in het algemeen geen beroep meer behoeven te doen op de Algemene Bijstandswet. Vervolgens betekent deze maatregel meer efficiency in de besteding van de algemene middelen, aangezien de subsidie in een gering aantal posten ten laste van 's Rijks schatkist komt, zulks in tegenstelling tot de bestaande situatie, waarbij een zeer groot aantal bejaarden middels de gemeentelijke sociale diensten uitkeringen ontvangen, welke uiteindelijk ten laste van het Rijk komen.

6. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting.

- 6.1. De beschikbare ruimte dient daadwerkelijk geordend te worden met het oogmerk de bevolking van Nederland in de ruimste zin van het woord op een optimale wijze te huisvesten.
- 6.1.1. Door de overheid dient een actieve grondpolitiek te worden gevoerd ,met de doelstelling de gehele bevolking te dienen met de ruimtelijke mogelijkheden welke onze gemeenschap ten dienste staan.
  - 6.2. Onze gezinnen en alleenwonenden moeten kunnen beschikken over kwali-

tatief goede en goed geoutilleerde woningen. Sanering moet in zo snel mogelijk tempo plaats hebben, waarbij een renovatie of regabilitatie de voorkeur moet worden gegeven. Kaalslag dient zoveel mogelijk te worden vermeden (vernietiging van kapitaal).

6.2.1. Het particuliere woningbezit dient door de overheid zoveel mogelijk te worden bevorderd door middel van premiestelsels en belastingfaciliteiten.

6.3. In het kader van het te voeren huurbeleid moeten de economisch zwakkeren, indien zij de huur voor een hen passende woning niet kunnen opbrengen, een huursubsidie kunnen ontvangen.

6.3.1. Wij zijn voorstanders van het scheppen van zodanige regelingen, waar-

door een doorstroming aantrekkelijk wordt gemaakt.

- 6.4. In het belang van het sociaal klimaat, het milieu, de volksgezondheid en de ruimtelijke ordening dient het particuliere gemotoriseerde vervoer zoveel mogelijk te worden geconsolideerd en gematigd. Daarnaast dient het openbaar vervoer door frequentering en mogelijke tariefsverlaging zoveel mogelijk te worden bevorderd.
- 6.4.1. De verkeersveiligheid dient sterk bevorderd te worden, waarbij bijzondere aandacht zal moeten worden besteed aan het verantwoordelijkheidsbesef van iedere verkeersdeelnemer.
- 6.4.2. Verkeersdelicten dienen snel en streng berecht te worden. Zeker waar een grote mate van onzorgvuldigheid bij verkeersdelicten blijkt, zal intrekking van het rijbewijs voor lange(re) tijd op zijn plaats zijn.
- 6.4.3. Nagegaan dient te worden, in hoeverre het aanbeveling verdient de motorrijtuigenbelasting, welke momenteel hoge perceptiekosten vereist, kan worden opgenomen in de benzineprijs (verbetering van de efficiency).
  - 7. Buitenlandse zaken en defensie.
- 7.1. Het is onze plicht de wereldvrede te bevorderen en spanningen te vermijden, dan wel te verminderen.
- 7.2. Wij zijn voorstanders van de Europese Economische Gemeenschap en zouden gaarne willen zien bevorderd, dat de samenwerkingsverbanden worden uitgebreid. Echter moet worden gewaakt tegen supra-nationale regelingen en bevoegdheden op allerlei terrein, waardoor de eigen identiteit verloren zou kunnen gaan. De belangen van alle binnen de gemeenschap bestaande sectoren dienen op een harmonische wijze behartigd en geregeld te worden.
- 7.3. Wij staan de vrede voor, doch niet middels het verwaarlozen van onze weerbaarheid. Het is dan ook van het grootste belang, dat wij de beschikking hebben over een goed toegerust leger met een hoog moreel peil. Voorts zijn wij voorstanders van een verlaging van de kosten, verbonden aan onze defensie, echter niet ten koste van de gevechtswaarde! Eerder zouden wij de uitgaven voor defensie onaangetast willen laten onder de voorwaarde, dat de weerbaarheid toeneemt. De militaire dienstplicht kan de weerbaarheid van het volk in zijn algemeenheid ten goede komen. Desondanks ware een onderzoek in te stellen met de intentie na te gaan, welke mogelijkheden er zijn het leger van dienstplichtigen om te vormen in een leger van vrijwilligers.
- 7.4. Wij zijn warme voorstanders van het bevorderen van een effectieve ontwikkelingshulp, enerzijds uit een oogpunt van de christelijke rechtvaardigheid ten opzichte van de minder bedeelde volkeren, anderzijds als een waarborg voor de bevordering van de wereldvrede.

Het realiseren van ontwikkelingshulp door de persoonlijke vrijgevigheid dient met alle mogelijke middelen te worden bevorderd.